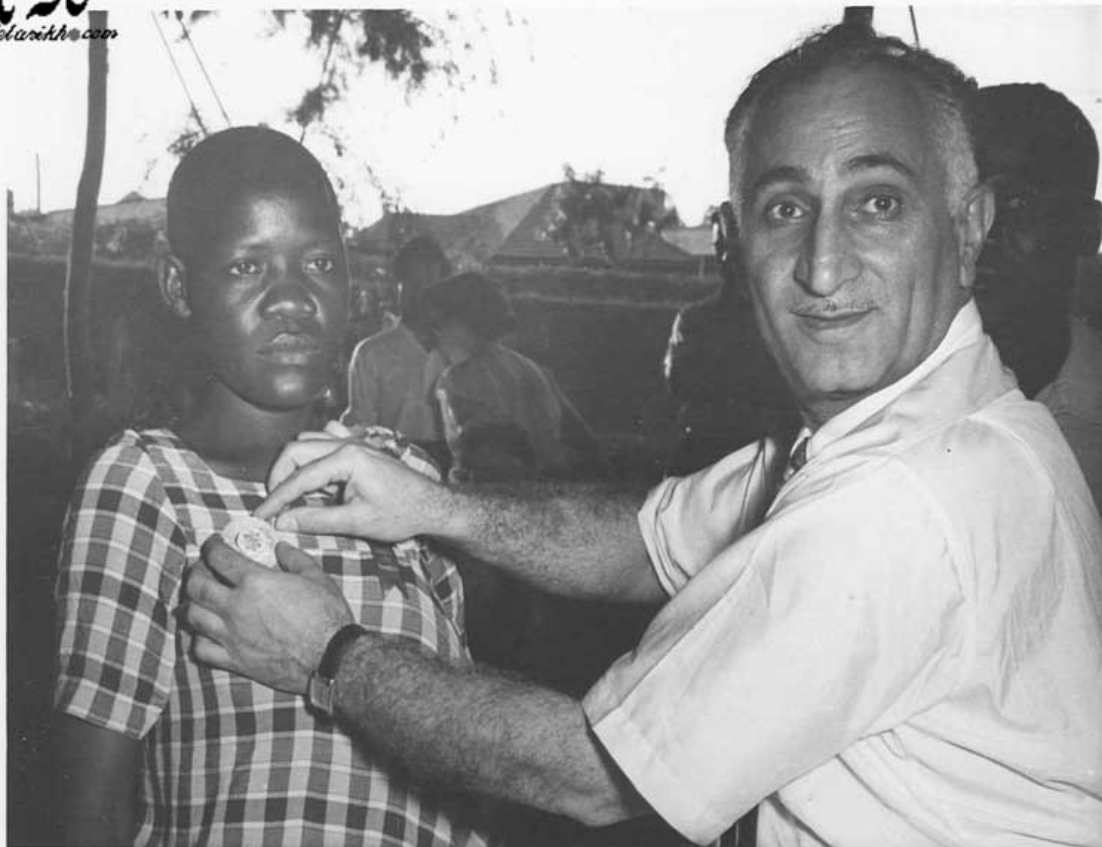

حبیب ثابت و حلقه‌های قدرت اقتصادی

۱۱ آذر ۱۴۰۴ ساعت ۱۵:۳۰

لحظه‌ای که حبیب ثابت پاسال، سرمایه‌دار بزرگ، نماد مذهبی خود را بر سینه‌ی جوانی سیاه‌پوست می‌نشاند. این تصویر، تنها یک رویداد مذهبی نیست؛ بلکه سند ارتباط عمیق میان قدرت اقتصادی، نفوذ حکومتی و تبلیغ جهانی یک آیین در ایران معاصر است.

حبیب ثابت پاسال، فرزند خانواده‌ای یهودی‌تبار از کاشان، با پیوستن به آیین بهائی و بهره‌گیری از فضای سیاسی دوران رضاشاه، مسیر ثروت و قدرت را پیمود. او توانست با تکیه بر حمایت حکومتی، در عرصه‌ی اقتصاد و رسانه جایگاه چشمگیری به‌دست آورد و از چهره‌های پرنفوذ بهائیان در دوره پهلوی شود. در این تصویر، لحظه‌ای تاریخی ثبت شده است؛ ثابت پاسال در حال نصب نشان بهائیت بر سینه‌ی جوانی سیاه‌پوست دیده می‌شود. صحنه‌ای که فراتر از یک حرکت نمادین، پیام گسترش جهانی این آیین و عمق نفوذ آن را در دل دوران پهلوی نشان می‌دهد. روایتی از پیوند پیچیده‌ی باور، تبلیغ و نفوذ سیاسی که بخشی از واقعیت پنهان تاریخ معاصر ایران را بازگو می‌کند.

با روی کار آمدن رضاخان به قدرت و حمایت وی از فرقه های چون بهائیت به منظور تضعیف روحانیان و به تبع آن آغاز نفوذ عناصر بهایی در سازمان حکومتی ایران، کسانی چون حبیب ثابت نیز از موقعیت پیش آمده حداکثر استفاده را بردند و امتیازات بسیاری کسب کردند.

حبیب ثابت از بهائیان معروف دوره پهلوی با باهره باقراف (فرزند سید احمد باقراف که بعدها نام فامیل خویش را به «خمسی» تغییر داد)، ازدواج نمود. حاصل این ازدواج، دو فرزند پسر به نام های: ایرج و هرمز بود که اولی در سال ۱۳۱۰ش و دومی، در سال ۱۳۱۶ش به دنیا آمدند. این خانواده چهار نفره، پس از اشغال ایران در شهریور سال ۱۳۲۰ش، راهی آمریکا شدند و در آنجا سکونت نمودند. فرزندان وی در جریان این انتقال، به گونه ای با فرهنگ غربی خو گرفتند که باوجود بازگشت به ایران در سال های ۱۳۳۶ و ۱۳۳۷ش، هرگز با زبان فارسی آشنایی نیافتند.

پس از مهاجرت خانواده ثابت به آمریکا، نقش زنان از اهمیت ویژه‌ای در حفظ انسجام اجتماعی و شبکه‌سازی بین‌المللی آیین بهائی برخوردار شد. باهره خمسی، در کانون این ارتباطات قرار داشت و این تصویر، پنجره‌ای کوچک به فعالیت‌های درون گروهی و تداوم ارتباطات جامعه بهائی در خارج از مرزهای ایران پس از دهه‌های ۱۳۲۰ شمسی است. تلاشی برای حفظ هویت و گسترش دیدگاه‌های خود در بستر بین‌المللی.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetarikh.com/news/۵۰۲۶۳/حقیقت-های-حلقه-ثابت-حبیب/۵۰۲۶۳>